

Universiteti i Prishtinës

Fakulteti i Edukimit

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Edukimit
Titulli i lëndës:	Filozofia e edukimit
Niveli:	Master i Mesimdhënies lëndore me specializim në Fizike
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	I
Numri i orëve në javë:	2+1
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Ass.Dr.Minevere Morina Rashiti
Detajet kontaktuese:	Minevere.rashiti@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	
Qëllimet e lëndës:	<p>Programin studimor të lëndës, Filozofia e edukimit, e përbejnë refleksat filozofike rreth edukacionit, të cilat i veshtrijne aspektet fundamentale të insistimit njëzëz që përmes nxënies (të mesuarit-arsyes-mendjes) të zhvillojë dispozitat intelektuale dhe emocionale, rekonstruktimin e përvojës dhe ripërtitjen e jetës kulturore.</p> <p>Bazamenti i Filozofisë së edukimit hulumton tri dimensione: aspekti kritik i ontologjisë së edukimit, aspekti kritik i epistemologjisë së edukimit dhe aspekti kritik i antropologjisë së edukimit.</p> <p>Filozofia e edukimit hulumton çështjet e edukimit (arsimit-mendjes e mendimit) nga perspektiva filozofike, duke kërkuar të njihen çështjet ontologjike, epistemologjike, filozofia e mendjes, antropologjia filozofike, etika, estetika, logjika, filozofia e shkencës filozofia politike, filozofia sociale, filozofia e gjuhës, filozofia analitike. Studentët të mesojnë të identifikojnë argumentet filozofike, konkluzionet, evaluimet, premisat ose arsyet në argumente, dallimet faktuale të premisave empirike, filozofike në argumentet morale.</p> <p>Të mesojnë si të mendojnë, të avancojnë e përmirësojnë mendjen dhe të menduarit kritik, të zhvillojnë kapacitetin e të menduarit kritik, kreativ, kapacitetin e dijeve të praktikës morale, kapacitetin e aftësive rekognuese të qenies njëzëzore, sensin e mirëqenies, të argumentojnë identifikimin e qëndrimeve dhe normave.</p>

	<p>Filozofia e edukimit gjurmon dijen si vlere te varur,kulturen si vlere te varur dhe si rimendim, riideim te natyres se filozofise.</p> <p>Filozofia veprimtari intelektuale ne te cilen krijohen idete fundamentale shkencore. Filozofia (dhe filozofia e edukimit) veprimtari intelektuale e krijimit te ideve.</p>
--	---

Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Permes kombinatorikes metodologjike te frymes se filozofise se re te shpjegimit dhe te nxenies-studimit: prezantim-pjesemarrje aktive e studenteve, do te realizohet kuantitativ teorik dhe praktik i substances studimore te Filozofise se edukimit .</p> <p>Studentet do te aftesohen per te kuptuar nocionet themelore te fenomeneve te Filozofise se edukimit, permes shpjegimit, prezantimit, referimit, analizimit, hulumtimit te permbajtjeve, teksteve, komenteve, seminareve, thurjes se teksteve praktike dhe teoretizimeve te permbajtjeve te ndryshme nga fusha e filozofise se edukimit per te krijuar kuptimin e drejte mbi edukimin dhe fenomenologjine e edukimit.</p> <p>Do te stimulohet interpretimi dhe vleresimi ne te menduar- analiza filozofike e teksteve.</p> <p>Secili student duhet te shkruaje nje punim te shkurter(4-6 faqe) ne te cilin do te paraqes pikepamjet filozofike mbi edukimin – mbi teorin e njohjes dhe formimin e mendimit kritik kreativ.</p>
---	--

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	7	7
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë	1	6	6
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	20	60
Përgaditja përfundimtare për provim	1	40	40
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	3	6
Projektet,prezentimet ,etj			

Totali		153
Metodologjia e mësimdhënies:	<p>Ligjerata interaktive, pune interaktive grupore e individuale, prezantime te llojshme, punime seminarike, pune hulumtuese ne tema te ndryshme te lidhura praktikisht me ceshtje praktike te filozofise se edukimit.</p> <p>Realizimi permes kombinatorikes se metodave hulumtuese te pergjithshme dhe operacioneve logjike: induksioni, deduksioni, analiza sinteza e forma te tjera.</p>	
Metodat e vlerësimit:	<p>Provimi mbahet me test dhe me goje.</p> <p>Pjesëmarrja dhe angazhimi në mësim: 10%</p> <p>Puna praktike dhe seminarët 20 %</p> <p>Testet intermediere (semestrare dhe gjysmësemestrare) (2) 30%</p> <p>Provimi 40%</p> <p>Totali 100%</p> <p>Studentët duhet të ndjekin me rregull ligjëratat sipas orarit të lëndës në fjalë. Mirësjellja gjatë organizimit të mësimit është faktor me rëndësi që reflekton punën në aspektin pozitiv dhe angazhimin në tërësi.</p>	
Literatura		
Literatura bazë:	<p>E.Murtezai,Hyrje ne filozofi,Prishtine,1984</p> <p>Nel Hoddings, Filozofia e edukimit, Oxford 1995.</p> <p>E.Murtezai,Filozofia,Prishtine,1999.</p> <p>Samuel Stumpf,Filozofia,Tirane,2002.</p> <p>V.Pavloviq, Filozofia e edukimit , Zagreb, 1996.</p> <p>Curren Randal, Philosophy of education, Oxford 1986.</p> <p><u>Literature orientuese:</u></p> <p>Platoni,Shteti,Prishtine ,1998.</p> <p>Raino Malnes,Filozofia politike,Prishtine ,2007.</p> <p>S.Rashiti,Kategoria e ndergjegjes,Prishtine,2004.</p> <p>Dion Scott-Kakures,Historia e filozofise,New York,1957.</p> <p>Anthony Giddens,Sociologjia,Tirane,2002</p> <p>Xhon Djuj,Demokracia dhe edukacioni,Prishtine,1986.</p> <p>P.Pavlovic, Filozofia e edukimit,Zag.1996.</p> <p>L.Marinkovic,Filozofia si mesim,Zagreb,1990.</p> <p>I.Kant,Kritika e mendjes praktike,Prishtine,1987.</p> <p>P.Milan,Kah filozofia e edukimit ne filozofi,Zagreb,1993.</p>	

	<p>P.Milan, Edukimi dhe bota, Zagreb, 1993.</p> <p>Zh.Ruso, Emili ose mbi edukaten, Prishtine, 1987.</p> <p>P.Milan, Njeriu-Edukata-Bota, Zagreb, 2001.</p> <p>Aristoteli, Etika e Nikomahut, Prishtine, 1990.</p> <p>Aristoteli, Politika, Prishtine, 1976.</p> <p>Gjovani Sartori, C' eshte demokracia, Tirane, 1998.</p> <p>N.Makiaveli, Perpjekjet e filozofise se historise, Beog. 1926.</p> <p>Glaserfeld.E.Njohja, ndertimi i dijes dhe te mesuarit, Zag. 1989.</p> <p>Platoni, Protagora, Zagreb, 1975.</p> <p>Erik Vajl, Filozofia politike, Prishtine, 1980.</p> <p>Leke Sokoli, Themeluesit e sociologjise, Tirane, 2000.</p> <p>Leke Sokoli, Sociologjia, Tirane 1998.</p> <p>Z.Dervish, Sociologjia e kultures, Tirane, 1999.</p> <p>B.Despot, Filozofia si paideia, Zagreb, 1991</p> <p>Marin, E, Edukimi per ardhmeri, Zagreb, 2002</p> <p>Senkovic, Z, Bazat antropologjike te edukimit, Zagreb, 2007.</p>

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Njoftim me substancën studimore dhe literaturë.
<i>Java e dytë:</i>	<p>Hyrje ne filozofi dhe ne filozofine e edukimit:</p> <p>Nocioni dhe prejardhja historike e filozofise - etimologjia dhe domethenia e filozofise.</p> <p>Shkaqet dhe nxitjet ne filozofim.</p> <p>Kushtet per filozofim dhe zhvillimi i filozofise: disa percaktime te domethenies se filozofise.</p>
<i>Java e tretë:</i>	<p>Burimet dhe krijimi i filozofise dhe i filozofise se edukimit.</p> <p>Filozofia dhe filozofia e edukimit, raporti ndaj disiplinave tjera filozofike.</p> <p>Filozofia e edukimit disipline filozofike.</p>

	<p>Filozofia e edukimit si analitike dhe shpjegim i kategorive dhe ceshtjeve esenciale filozofike te edukimit: mendja dhe materja dy entitete (realitete) te mendjes, dhe produkte e trajtime te mendjes-“formim i te menduarit kritik per boten humane”, ”Si te dihet dhe si te behet”</p>
Java e katërt:	<p>Pikepamjet e ndryshme rreth krijimit te filozofise dhe filozofise se edukimit.</p> <p>Vendi i filozofise se edukimit ne filozofi</p>
Java e pestë:	<p>Periodizimi i filozofise dhe trajtimi i edukimit. Filozofia antike dhe premiset e filozofise se edukimi. Filozofia mesjetare-krishtenizmi dhe edukimi. Filozofia e kohes se re eksperimentalizmi dhe edukimi: eksperienca dhe shoqeria.</p> <p>Filozofia bashkekohore egzistencializmi dhe edukimi</p>
Java e gjashtë:	<p>Ceshtjet fundamentale filozofike dhe rrafshi i filozofise se edukimit.</p> <p>Ceshtja ontologjike filozofike.</p> <p>Ontologjia esence e dijes ne edukim.</p> <p>Ontologjia e edukimit.</p> <p>Ontologjia e aktivitetit dhe ontologjia materiale ne edukim.</p> <p>Monizmi, dualizmi dhe pluralizmi ne relacion me edukimin.</p>
Java e shtatë:	<p>Test provues</p>
Java e tetë:	<p>Idealizmi filozofik dhe filozofia idealiste e edukimi(Idealizmi i Platonit dhe Hegelit).</p>

	<p>Mendjet dhe idete.</p> <p>Llojet e idealizmit filozofik ne edukim.</p> <p>Filozofia analitike e edukimit.</p>
<i>Java e nëntë:</i>	<p>Naturalizmi,materializmi filozofik dhe edukimi.</p> <p>Llojet e materializmit filozofik dhe trajtimi i edukimit ne doktrinat e tyre.</p> <p>Raporti i botes dhe te menduarit.</p> <p>Roli i filozofise ne percaktimin e konceptit te edukimit dhe praktikes ;cka eshte ne edukim qeniesore filozofike dhe cka ne filozofi edukative?</p> <p>Njeriu si qenie ne egzistim dhe njeriu qenie ne krijim-formim.</p>
<i>Java e dhjetë:</i>	<p>Ceshtja gnoseologjike-epistemologjike dhe edukimi.</p> <p>Teoria e njohjes-epistemologjia e edukimit (Teoria e njohjes tek Sokrati, Platoni, Aristoteli): mundesia e njohjes, burimi, kriteret, hapesira-kufijte e njohjes-mendjes-arsyes-teorite e dijes(nxenies).</p> <p>Epistemologjia mbi natyren e dijes</p>
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	<p>Sensualizmi, empirizmi dhe edukimi. (Empirizmi i XH.Lokut)</p>
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	<p>Realizmi, racionalizmi, irracionalizmi dhe edukimi (Racionalizmi i Dekartit, Spinozes, Lajbnicit dhe Kantit)</p>

Java e trembëdhjetë:	Test i II provues
Java e katërbëdhjetë:	Kriticizmi, dogmatizmi , skepticizmi edukimi (Kritika e dogmatizmit dhe skepticizmit te Kantit) . Egzistencializmi, procesi edukimit , evaluimi ne relacion me fenomenin e edukimit (Egzistencializmi dhe humanizmi i Sartrit).
Java e pesëmbëdhjetë:	Ceshtja antropologjike dhe edukimi (Mbeshtetja e etikes ne natyren njerezore tek Kanti,Nice). Njeriu si qenie e vecante, kulturore dhe educative (Parimet themelore te metafizikes se moralit tek Kanti). Njeriu krijues i historise se tij dhe krijues i edukimit-qenie e realizimit te idealit vleror-edukativ. Liria e njeriut si pergjegjesi. Hulumtimi antropologjik i socializimit punues, etnik, racor, politik, kulturor. Antropologjia filozofike e edukimit ne raport me disiplinat filozofike. Filozofia e edukimit dhe shkencat mbi edukimin.

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
Vijimi i rregullt i ligjëratave	